Súd:	Okresný súd Bánovce n/B
Spisová značka:	6C/44/2013
Identifikačné číslo súdneho spisu:	3213201188
Dátum vydania rozhodnutia:	10. 07. 2013
Meno a priezvisko sudcu, VSÚ:	JUDr. Radoslav Svitana, PhD.
ECLI:	ECLI:SK:OSBN:2013:3213201188.3

ROZSUDOK V MENE SLOVENSKEJ REPUBLIKY

Okresný súd Bánovce nad Bebravou v konaní pred sudcom JUDr. Radoslavom Svitanom, PhD., v právnej veci navrhovateľov: 1/ T. Š., nar. XX.XX.XXXX, 2/ Y. Š., nar. XX.XX.XXXX, 3/ H. Š., nar. XX.XX.XXXX, všetci navrhovatelia bytom X. B. X., U. XXXX/XX, všetci navrhovatelia zastúpení advokátom Pavlom Trnkom so sídlom Novomeského 1322/16, 957 04 Bánovce nad Bebravou, proti odporcovi: T. V., nar. XX.XX.XXXX, bytom J. P., T.. G.. Š. XXX/XXX, t. č. v ÚVTOS Leopoldov, o ochranu osobnosti a náhradu nemajetkovej ujmy takto

r o z h o d o l :

I. Odporca j e p o v i n n ý zaplatiť navrhovateľovi 1/ náhradu nemajetkovej ujmy vo výške 30 000 eur, a to do 15 dní od právoplatnosti tohto rozhodnutia.

II. Odporca j e p o v i n n ý zaplatiť navrhovateľke 2/ náhradu nemajetkovej ujmy vo výške 30 000 eur, a to do 15 dní od právoplatnosti tohto rozhodnutia.

III. Odporca j e p o v i n n ý zaplatiť navrhovateľke 3/ náhradu nemajetkovej ujmy vo výške 30 000 eur, a to do 15 dní od právoplatnosti tohto rozhodnutia.

IV. Odporca j e p o v i n n ý zaplatiť navrhovateľom 1/, 2/ a 3/ na účet ich právneho zástupcu náhradu trov právneho zastúpenia vo výške 521,08 eur, a to do 15 dní od právoplatnosti tohto rozhodnutia.

o d ô v o d n e n i e :

Navrhovatelia 1/, 2/ a 3/ sa návrhom podaným dňa 14.3.2013 domáhali od odporcu zaplatenia náhrady nemajetkovej ujmy za neoprávnený zásah do svojej osobnosti, a to každý z nich vo výške 30 000 eur. Svoj návrh odôvodnili tým, že právoplatným rozsudkom Okresného súdu Trenčín sp. zn. 2T/5/2011 zo dňa 19.1.2011 súd schválil dohodu o vine a treste uzatvorenú medzi prokurátorom Krajskej prokuratúry v Trenčíne a obvineným T. V. (odporcom), podľa ktorej obvinený uznáva vinu na tom skutkovom základe, že po tom, ako sa dňa 23.7.2010 okolo polnoci stretol pred barom Yakuza v Bánovciach nad Bebravou s T. Š., spoločne odišli na osobnom motorovom vozidle, ktoré riadil, na Jankov vŕšok v katastri obce Uhrovec, vo vzdialenosti asi 100 m od mohyly spolu z auta vystúpili už dňa 24.7.2010 v presne nezistený čas, sadli do trávy, rozprávali sa, pričom T. Š. mu navrhovala, aby spolu chodili, po určitom čase si ľahla na chrbát tak, že boli v polohe tvárou v tvár, on si kľakol nad ňu spočiatku v úmysle zakryť jej tvár pred dažďom, následne okolo 1.30 hod. dňa 24.7.2010 jej pritlačil obidve ruky na tvár tak, že jej zakryl ústa a nos, v dôsledku prekrytia dýchacích otvorov došlo k zamedzeniu dýchania u poškodenej T. Š. a následnému uduseniu, keď zistil, že T. Š. nejaví známky života, uložil jej telo do kufra vozidla a odviezol ho do katastra obce Nitrica, okres Prievidza, kde vykopal rýľom, pre ktorý sa zastavil predtým v mieste bydliska, improvizovaný plytký hrob, do ktorého uložil telo nebohej T. Š. a jej veci, zakryl ho tenkou

vrstvou hliny a trávy a odišiel domov, následne až 28.7.2010 ukázal policajtom miesto, kde poškodenú T. Š. zakopal, teda ju úmyselne usmrtil, čím spáchal obzvlášť závažný zločin vraždy podľa § 145 ods. 1 Trestného zákona, za čo ho súd odsúdil podľa § 145 ods. 1 Trestného zákona za použitia § 36 písm. l), n) Trestného zákona, s poukazom na § 38 ods. 3 Trestného zákona na nepodmienečný trest odňatia slobody v trvaní 16 rokov, pričom ho zaradil pre výkon trestu odňatia slobody do ústavu na výkon trestu s maximálnym stupňom stráženia a uložil mu ochranný dohľad na tri roky. Zavraždená T. Š. je dcérou navrhovateľov 1/ a 2/ a sestrou navrhovateľky 3/.

Navrhovatelia ďalej uviedli, že odporca sa svojím konaním obzvlášť závažným spôsobom dopustil zásahu do práva na život a telesnú integritu nebohej, ktorým jej spôsobil neodstrániteľnú a absolútnu ujmu - smrť a týmto konaním sa zároveň dopustil i neoprávneného zásahu do práva na ochranu súkromia navrhovateľov 1/, 2/ a 3/ ako čiastkového práva na ochranu osobnosti. Medzi navrhovateľmi 1/, 2/, 3/ a T. Š. existovali silné sociálne, morálne, citové a kultúrne putá vytvorené v rámci ich súkromného a rodinného života. Z jej nečakanej smrti prežívali navrhovatelia 1/, 2/ a 3/ pocity úzkosti, smútku, zúfalstva a šoku, ale navždy stratili i možnosť viesť s ňou súkromný a rodinný život a sú odo dňa jej smrti ochudobnení o sféru prirodzených vzťahov s jedným z najbližších rodinných príslušníkov. Odporca im svojím obzvlášť závažným konaním spôsobil nenapraviteľnú citovú ujmu spočívajúcu v pretrvávajúcom pocite smútku a zúfalstva, ako aj v ochudobnení o možnosť ďalšieho vzťahu s ňou, čím došlo k nenávratnej deštrukcii medziľudských väzieb tvoriacich základ a rámec ich súkromného života, a tým k intenzívnemu zásahu do ich osobnostných práv a práv na súkromie a rodinný život. Túto stratu prekonávajú iba s výraznými a pretrvávajúcimi ťažkosťami.

V návrhu ďalej navrhovatelia 1/, 2/ a 3/ poukázali na to, že ich právo na ochranu osobnosti bolo porušené protiprávnym zásahom odporcu, ktorého následky nie je možné úplne odstrániť len morálnou satisfakciou, pretože žiadna forma morálneho zadosťučinenia by nepostačovala na to, aby bola primerane vyvážená a zmiernená vzniknutá nemajetková ujma na osobnosti navrhovateľov 1/, 2/ a 3/. To vyplýva i z okolností prípadu a vysokej intenzity nepriaznivého následku konania odporcu, ktorý je nereparovateľný. So smrťou T. sa nikdy nezmieria, navyše keď bola obeťou tak brutálneho konania odporcu (odporca po tom, čo T. zavraždil, uložil mŕtve telo do kufra auta, šiel do Disco baru, pričom auto aj s mŕtvym telom nechal odparkované na parkovisku pred barom, v bare fotil diskotéku a asi po pol hodine odišiel na aute domov, zobral rýľ a odviezol telo T. na miesto, kde ju potom zakopal, a toto miesto ukázal policajtom až o štyri dni). Aj keď sa odporca k činu priznal a bol za svoj čin odsúdený na nepodmienečný trest odňatia slobody, možnosť viesť s ňou súkromný a rodinný život im už nikto a nič nevráti. Pocit, že ich dcéra a sestra bola zavraždená, je pre nich ako najbližších príbuzných neprekonateľný a zdrvujúci, pričom intenzitu zásahu do ich práv zvyšuje aj tá skutočnosť, že T. umrela v mladom veku (v čase smrti mala len 23 rokov), pričom mali pred sebou ešte mnoho rokov spoločného života a jej smrť s ohľadom na jej dovtedy bezproblémový zdravotný stav bola pre nich úplne nečakaná. Vzniknutá trauma je z ich života prakticky neodstrániteľná, a preto aj doba pôsobenia nepriaznivého následku zásahu do ich osobnostných práv nie je určiteľná.

Odporca v písomnom vyjadrení k návrhu uviedol, že si uvedomuje, že trestným činom, ktorého sa dopustil na dcére navrhovateľov 1/ a 2/ a sestre navrhovateľky 3/, zároveň zasiahol do čiastkového osobného práva navrhovateľov, a to práva na súkromie, pod čím sa rozumie aj právo na nerušený osobný život, ako aj duševný pokoj. V priebehu trestného konania vyslovil ľútosť nad smrťou dcéry navrhovateľov 1/ a 2/ a sestry navrhovateľky 3/. Poukázal na to, že legálna definícia škody sa nachádza v zákone č. 300/2005 Z. z. Trestný zákon v znení neskorších predpisov v ustanovení § 124 ods. 1. Navrhovateľom však jeho konaním nevznikla žiadna škoda. Navrhovatelia sa domáhajú ochrany osobnosti podľa ustanovenia § 11 Občianskeho zákonníka a priznania náhrady nemajetkovej ujmy v peniazoch podľa § 13 ods. 2 Občianskeho zákonníka, a to ako satisfakciu za neoprávnený zásah do čiastkového osobného práva navrhovateľov 1/, 2/ a 3/. Zadosťučinenie ako právo na peňažnú satisfakciu nepatrí automaticky pre každý zásah do osobnosti fyzickej osoby, ale predstavuje výnimočné právo pre prípady, ak iné spôsoby ochrany osobnosti nepostačujú. Z ustanovenia § 13 ods. 2 Občianskeho zákonníka vyplýva, že zadosťučinenie v peniazoch plní len podpornú funkciu, ktorá nastupuje potom, keď sa morálne zadosťučinenie ukázalo ako nepostačujúce.

Odporca ďalej uviedol, že za trestný čin, ktorého sa dopustil na dcére navrhovateľov 1/ a 2/ a sestre navrhovateľky 3/ bol právoplatne odsúdený rozsudkom Okresného súdu Trenčín sp. zn. 2T/5/2011 zo dňa 19.1.2011 na nepodmienečný trest odňatia slobody v trvaní 16 rokov. Uvedomuje si, že pri trestnom čine, ktorého sa dopustil, nemôže žiadne zadosťučinenie odčiniť vzniknutú ujmu, no výkon trestu, ktorý vykonáva v Ústave na výkon trestu odňatia slobody a Ústave na výkon väzby Leopoldov možno považovať za určitú satisfakciu. Na základe toho odporca žiadal, aby súd návrh v celom rozsahu zamietol.

Súd nariadil pojednávanie, na ktorom sa zúčastnili navrhovatelia 1/, 2/ a 3/. Odporca sa vopred písomne ospravedlnil. Súd vykonal dokazovanie výsluchom navrhovateľov 1/, 2/ a 3/ a oboznámením listinných dôkazov, a to rozsudku Okresného súdu Trenčín sp. zn. 2T/5/2011 zo dňa 19.1.2011, dvoch fotografií, na ktorých je zavraždená T. Š. so svojou sestrou - navrhovateľkou 3/, a básne zo zbierky T. Š..

Navrhovateľka 2/ na pojednávaní uviedla, že ich zavraždená dcéra bývala s nimi, pracovala v X. ako zdravotná sestra na pľúcnom oddelení. Spolu s druhou dcérou H. to bolo ich všetko. Nikdy s ňou neboli žiadne problémy, v škole sa dobre učila, oni chodili na každé rodičovské združenie. Bola im vždy oporou, spolu pili čaj, zabávali sa na tých istých filmoch. Už to nebol len vzťah matky a dcéry, ale v tom veku sa jej stala priateľkou, bol to rovnocenný vzťah. Milovala aj svoju prácu, chcela byť záchranárkou, raz večer prišla neskôr domov a povedala, že jedno dieťa malo hydrocefalus, tak ho nemohla nechať samé, tak sa obetovala. Bez nej nemajú Vianoce, nestavajú stromček, ani spolu neobedujú, štvrtá stolička je vždy prázdna. Každý deň za ňou chodia na cintorín, lebo im veľmi chýba. Navrhovateľka 2/ pracuje v nemocnici na recepcii, v tej istej budove nejaký čas pracovala aj zavraždená T.. Navrhovateľka 2/ uviedla, že vyše roka v noci nemohla pracovať, vždy tam videla T., a keď videla sestričky v rovnošatách a ju nie, bolo to veľmi ťažké. Aj so sestrou si práve teraz mali byť oporou, teraz sa mohli spoločne tešiť, H. nemá iných súrodencov. Prišli o mnohých priateľov, nie preto, že by ich prestali mať radi, ale nie je to príjemné, keď rozprávajú o deťoch a vidia, že im to spôsobuje bolesť, nechcú ich trápiť, tak ich ani nevolajú. V týchto dňoch by ich dcéra mala promócie, prijali ju na záchranárstvo. Sú to tri roky, navrhovateľka 2/ nespáva bez liekov, stále ju vidí, keď sa jej to stalo, vyčíta si, prečo tam nebola a neochránila ju. Aj tá predstava, že bola päť dní v lese, je desivá. V sne ju vidí so sáčkom na hlave a snaží sa ho strnúť. T. sestra H. po tej vražde schudla na 35 kg. V ich izbe nedokážu nič zmeniť, majú všetko tak, ako bolo, aj jej kľúče tam visia, nič neodložili, lebo by mali pocit, že keby sa vrátila, tak by povedala: „Mami, vy ste na mňa už nečakali“. K rozhodnutiu podať žalobu dospeli preto, že trest sa im nezdá dostatočný. Odporca keď bude po 10 rokoch prepustený, bude mať 30 rokov, môže začať znova žiť, ale ich dcéra už nikdy. Peniazmi sa nedá ohodnotiť ľudský život a žiadne peniaze im ju už nevrátia, ale je to pre nich určitá satisfakcia a aj trest voči odporcovi.

Na otázku, či poznali pred skutkom odporcu a či mali s odporcom nejaký kontakt aj po skutku, navrhovateľka 2/ uviedla, že ich dcéra H. navštevovala tú istú školu ako odporca a na stužkovú ho objednala ako fotografa. Na stužkovej sa boli spolu fotiť. H. zoznámila odporcu s T. a doteraz si vyčíta, že v ňom neobjavila to zlé. Navrhovateľka 2/ ho poznala len z rozprávania H., ktorá jej ho spomínala ako fotografa, pred vraždou T. ho nevidela. T. sa s ním zoznámila vtedy, keď ich fotil v parku a on ju pozval do Trenčína na diskotéku. Bola nadšená, že si našla takého kamaráta, zdal sa jej zábavný, úžasný, to bolo len tri týždne pred jej smrťou. Po vražde mu navrhovateľka 2/ volala, lebo vedela, že T. bola s ním, on povedal, že ju vyložil pri Bille a že bola v poriadku. Potom sa s ním stretla na polícii, on si familiárne sadol vedľa nej, dal si ruku na jej plece a povedal: „Teta, tak rád by som vám pomohol.“

Navrhovateľ 1/ na pojednávaní uviedol, že aj jeho vzťah s dcérou T. bol vynikajúci. Ona bola človek, ktorý prišiel, objal ho, vždy sa opýtala: „Tatino, čo bolo nové v robote?“ Mala úžasný smiech, robila v dome atmosféru. Ona bola slnkom ich domácnosti. Mala záujem o všetko, mnohokrát si len tak sadli v obývačke, rozprávali sa a smiali sa. Teraz je u nich ticho, ten smiech im veľmi chýba, stále horí sviečka pri jej fotke a nevynechajú ani jeden večer, aby za ňou nešli. Na otázku, či bol on v kontakte s odporcom, navrhovateľ 1/ uviedol, že sa stretli asi pred štyrmi rokmi na učilišti, keď boli spolu na praxi jeden týždeň. Poznal ho len z videnia, pred skutkom s ním v kontakte nebol.

Navrhovateľka 3/ na pojednávaní uviedla, že T. bola pre ňu všetkým, starala sa o ňu, keď jej bolo zle, spolu sa smiali, plakali, všetko si hovorili, spolu sa učili, chodili von. Bola dobrá na všetkých, bola slnkom v rodine. Už nikdy nebude mať takú priateľku, už nebude na jej svadbe, nebude krstnou jej detí, nebude mať o koho sa oprieť.

Z vykonaných dôkazov zistil súd tento skutkový stav: Rozsudkom Okresného súdu Trenčín sp. zn. 2T/5/2011 zo dňa 19.01.2011 bola schválená dohoda o vine a treste, podľa ktorej obvinený T. V. (odporca) uznal vinu zo spáchania obzvlášť závažného zločinu vraždy podľa § 145 ods. 1 Trestného zákona, ktorej sa dopustil na T. Š., spôsobom opísaným vyššie (v citácii z návrhu navrhovateľov). Zavraždená T. Š. bola dcérou navrhovateľov 1/ a 2/ a sestrou navrhovateľky 3/.

Podľa Čl. 19 ods. 2 Ústavy Slovenskej republiky každý má právo na ochranu pred neoprávneným zasahovaním do súkromného a rodinného života.

Podľa § 11 Občianskeho zákonníka fyzická osoba má právo na ochranu svojej osobnosti, najmä života a zdravia, občianskej cti a ľudskej dôstojnosti, ako aj súkromia, svojho mena a prejavov osobnej povahy.

Podľa § 13 ods. 1 Občianskeho zákonníka fyzická osoba má právo najmä sa domáhať, aby sa upustilo od neoprávnených zásahov do práva na ochranu jej osobnosti, aby sa odstránili následky týchto zásahov a aby jej bolo dané primerané zadosťučinenie.

Podľa § 13 ods. 2 Občianskeho zákonníka pokiaľ by sa nezdalo postačujúce zadosťučinenie podľa odseku 1 najmä preto, že bola v značnej miere znížená dôstojnosť fyzickej osoby alebo jej vážnosť v spoločnosti, má fyzická osoba tiež právo na náhradu nemajetkovej ujmy v peniazoch.

Podľa § 13 ods. 3 Občianskeho zákonníka výšku náhrady podľa odseku 2 určí súd s prihliadnutím na závažnosť vzniknutej ujmy a na okolnosti, za ktorých k porušeniu práva došlo.

Podľa § 135 ods. 1 Občianskeho súdneho poriadku súd je viazaný rozhodnutím príslušných orgánov o tom, že bol spáchaný trestný čin, priestupok alebo iný správny delikt postihnuteľný podľa osobitných predpisov, a kto ich spáchal.

Z vykonaného dokazovania a pri aplikácii citovaných zákonných ustanovení dospel súd k záveru, že návrh je dôvodný. Odporca tým, že zavraždil T. Š., dcéru navrhovateľov 1/ a 2/ a sestru navrhovateľky 3/, zasiahol do osobnostných práv zavraždenej T. Š., konkrétne do jej práva na život, a súčasne zasiahol do osobnostných práv navrhovateľov 1/, 2/ a 3/ ako príbuzných zavraždenej, a to konkrétne do ich práva na rodinný a súkromný život a spôsobil im citovú ujmu.

Keďže z kontextu návrhu aj zo záverečnej reči právneho zástupcu navrhovateľov na pojednávaní vyplynulo, že navrhovatelia si uplatňujú náhradu nemajetkovej ujmy len z titulu zásahu do ich vlastných osobnostných práv, teda nie z titulu zásahu do osobnostného práva T. Š. - práva na ochranu života (kde slovenská judikatúra viac-menej jednotne uvádza, že právo na ochranu života je neoddeliteľne spojené s konkrétnou fyzickou osobou a právo domáhať sa jeho ochrany zaniká smrťou fyzickej osoby postihnutej zásahom a neprechádza na dedičov ani na osoby uvedené v § 15 Občianskeho zákonníka), súd sa nezaoberal zásahom do práva na život T. Š., ale len zásahom do vlastných osobnostných práv navrhovateľov 1/, 2/ a 3/ a náhradou nemajetkovej ujmy spôsobenej týmto zásahom.

To, že v dôsledku zločinu odporcu zomrela T. Š., bolo preukázané citovaným trestným rozsudkom Okresného súdu Trenčín. Hoci navrhovatelia predložili súdu citovaný rozsudok bez doložky právoplatnosti, jeho právoplatnosť vyplýva jednak z lustrácie vykonanej tunajším súdom, ako aj z písomného vyjadrenia odporcu k návrhu. To, že T. Š. bola dcérou navrhovateľov 1/ a 2/ a sestrou

navrhovateľky 3/, považoval súd za nesporné, vyplývalo to z výpovedí navrhovateľov a odporca tento príbuzenský vzťah ani nespochybňoval. Z vykonaného dokazovania zároveň súd dospel k záveru, že zavraždením blízkej príbuznej navrhovateľov konaním odporcu došlo k zásahu do rodinného a súkromného života navrhovateľov a ich citového života. Strata dcéry či sestry je nenapraviteľná, nereparovateľná, pričom k nej v danom čase nemuselo dôjsť, keďže jej smrť bola násilná a nie prirodzená. Len morálne zadosťučinenie sa nezdá byť postačujúce v prípade smrti blízkej osoby v dôsledku konania inej osoby. Za dostatočné zadosťučinenie nepovažoval súd ani odsúdenie odporcu v trestnom konaní, bez ohľadu na výmeru trestu, a to najmä z dôvodu, že v trestnom konaní sa súd zaoberal výlučne zásahom do práva na život zavraždenej T. Š. (trest odňatia slobody je sankciou práve za zásah do tohto práva), nie zásahom do osobnostných práv jej príbuzných. Skutočnosť, že odporca v priebehu trestného konania vyslovil ľútosť nad smrťou dcéry navrhovateľov 1/ a 2/ a sestry navrhovateľky 3/, takisto nepovažoval súd za dostatočné zadosťučinenie. Preto súd považoval za splnenú požiadavku ustanovenia § 13 ods. 2 Občianskeho zákonníka, teda právo navrhovateľov na náhradu nemajetkovej ujmy v peniazoch. Ak teda odporca poukazoval na to, že právo na peňažnú satisfakciu nepatrí automaticky pre každý zásah do osobnostných práv fyzickej osoby, ale predstavuje výnimočné právo pre prípady, ak iné spôsoby ochrany osobnosti nepostačujú, súd uvádza, že práve takýto nereparovateľný zásah do osobnostných práv (práva na rodinný a súkromný život) z vyššie uvedených dôvodov považuje za takýto výnimočný prípad, ktorý si vyžaduje aj náhradu nemajetkovej ujmy v peniazoch.

Výška primeraného zadosťučinenia závisí od úvahy súdu, pričom je potrebné zohľadniť v zmysle § 13 ods. 3 Občianskeho zákonníka závažnosť vzniknutej ujmy a okolnosti, za ktorých k porušeniu práva došlo. Ide o primeranú náhradu nemajetkovej ujmy, nie o úplnú, keď zásah do súkromného a rodinného života navrhovateľov sa objektívne ani vyčísliť nedá. A absolútne už nejde o cenu života. Ide o náhradu nemajetkovej ujmy, ktorá má byť primeraná okolnostiam prípadu a slúži iba na zmiernenie ujmy, ktorú navrhovatelia utrpeli.

Závažnosť ujmy v rodinnom živote, v súkromnom živote a v citovom prežívaní navrhovateľov možno posudzovať len z objektívnych hľadísk, pretože nie je reálne možné presne empiricky zistiť, kto ako prežíva smrť blízkej osoby, do akej miery ho takáto okolnosť zasiahla v citovej oblasti a ako rýchlo a akým spôsobom je schopný sa s takouto udalosťou vyrovnať alebo aspoň čiastočne zmieriť. Nie je možné vžiť sa do situácie navrhovateľov, ktorým bola zavraždená vo veľmi mladom veku dcéra resp. sestra. Súd preto závažnosť ujmy, ktorá navrhovateľom vznikla, hodnotil z hľadiska objektívnych kritérií, ktoré bolo možné z vykonaného dokazovania zistiť, a to najmä z hľadiska príbuzenského pomeru medzi navrhovateľmi a zavraždenou T. Š., ich veku, z hľadiska ich vzťahov, života v spoločnej domácnosti, ďalej toho, v akom rozsahu a ako často spolu trávili čas a podobne. V tomto však súd mohol vychádzať iba z informácií uvedených v návrhu, z výsluchov navrhovateľov a predložených fotografií. Je však potrebné uviesť, že aj výsluch účastníka je dôkazným prostriedkom, ktorý podlieha voľnému hodnoteniu dôkazov súdom a pokiaľ neboli výpovede navrhovateľov spochybnené odporcom a inými dôkazmi, čo neboli, nemal súd dôvod aj vzhľadom na bezprostredné vnímanie výpovedí a spôsob podania výpovedí jednotlivými navrhovateľmi dôvod pochybovať o ich pravdivosti.

Súd teda hodnotil primeranosť finančnej satisfakcie v súlade s § 13 ods. 3 Občianskeho zákonníka s prihliadnutím na závažnosť vzniknutej ujmy a na okolnosti, za ktorých k porušeniu práva došlo. Pokiaľ ide o okolnosti, za ktorých k porušeniu práva došlo, súd prihliadol najmä na to, že k smrti príbuznej navrhovateľov došlo úmyselným násilným konaním odporcu, teda nie napríklad v dôsledku nehody, hoci spôsobenej konkrétnou osobou. Konanie odporcu naplnilo znaky skutkovej podstaty trestného činu vraždy, teda išlo o úmyselné usmrtenie. Zvlášť závažným zásahom do práv navrhovateľov na rodinný život bolo aj správanie odporcu po čine, keď naložil telo zavraždenej T. Š. do kufra auta, odviezol ho ďaleko od miesta činu a tam ho zakopal do plytkého hrobu, čím vystavil telo zavraždenej potenciálnemu ďalšiemu zhanobeniu vplyvom prírodných síl či zveri. Pri vyšetrovacích úkonoch - ako uviedla navrhovateľka 2/ - sa odporca snažil vzbudzovať dojem súcitnosti, čo v navrhovateľoch mohlo po zistení skutočnej pravdy spôsobiť ešte väčšiu citovú traumu.

Pokiaľ ide o závažnosť vzniknutej ujmy, túto treba hodnotiť osobitne pri navrhovateľoch 1/ a 2/ a osobitne pri navrhovateľke 3/.

Navrhovatelia 1/ a 2/ konaním odporcu stratili možnosť rodinného života s dcérou, ktorá mala v čase smrti len 23 rokov. Ich vzťahy boli veľmi dobré, ničím nenarušené a intenzívne i tým, že ich zavraždená dcéra bola ešte slobodná a žila s nimi v spoločnej domácnosti. Existovalo teda medzi nimi silné citové puto a jej stratu prežívali veľmi intenzívne, o čom svedčí aj skutočnosť, že jej hrob navštevujú každý deň a v jej izbe neurobili žiadnu zmenu, akoby ju stále čakali. So stratou svojej dcéry sa teda ani po troch rokoch, ktoré uplynuli od jej vraždy, citovo nevysporiadali. Navyše dcéra im mohla byť práve v tomto jej veku aj priateľkou a neskôr im mohla byť oporou v starobe.

Navrhovateľka 3/ konaním odporcu prišla o možnosť rozvíjať vzťah so staršou sestrou, ktorá bola jej jediným súrodencom. Aj v ich prípade bol vzťah medzi nimi veľmi dobrý a intenzívny vzhľadom na to, že obe žili spolu s rodičmi v spoločnej domácnosti. Aj keď vo všeobecnosti je možné povedať, že vzťah medzi dospelými súrodencami je iný než vzťah rodičov k svojmu dieťaťu a je možné hypoteticky (vzhľadom na bežne očakávaný vývoj udalostí) predpokladať, že po tom, čo by sa obe alebo jedna z nich vydali a založili si vlastné rodiny, by sa citový vzťah medzi nimi do istej miery oslabil, súd vychádzal z toho, že v čase smrti svojej sestry bola na ňu navrhovateľka 3/ citovo silne naviazaná. K zásahu do práv navrhovateľky 3/ na súkromný a rodinný život došlo práve v čase, keď navrhovateľka 3/ (vtedy 19-ročná) prežívala veľmi intenzívny vzťah k svojej staršej sestre. Ako vyplynulo z výsluchu navrhovateľky 3/, táto predpokladala, že sestra bude s ňou prežívať najdôležitejšie okamihy jej života (svadba, narodenie detí). Vzhľadom na nízky vek oboch sestier mohol ich vzťah (aj keď časom potenciálne, hypoteticky v menej citovej forme) trvať veľmi dlho a mohli vzájomne zdieľať dôležité životné chvíle, čo bolo násilným konaním odporcu zmarené.

Tak u navrhovateľov 1/ a 2/, ako aj u navrhovateľky 3/ súd prihliadol na to, že vraždou T. Š. navrhovatelia stratili možnosť udržiavať ďalšie kontakty s ňou a o túto sféru prirodzených rodinných vzťahov zostali ochudobnení. Ďalej súd prihliadol na nereparovateľnosť a nečakanosť úmrtia T. Š., na jej nízky vek v čase smrti, ale aj na nie vysoký vek navrhovateľov 1/, 2/ a najmä navrhovateľky 3/, ktorý je predpokladom, že mohli rozvíjať vzájomné vzťahy ešte po dlhú dobu. Z vyššie uvedených dôvodov dospel súd k záveru, že vražda T. Š. v spojení s následným správaním odporcu po čine predstavovala tak závažný zásah do práv navrhovateľov na súkromný a rodinný život a do ich citového života, že považoval v prípade všetkých troch navrhovateľov nimi uplatnenú výšku náhrady nemajetkovej ujmy (30 000 eur pre každého z navrhovateľov) za primeranú.

O náhrade trov konania rozhodol súd podľa § 142 ods. 1 Občianskeho súdneho poriadku (O.s.p.) tak, že priznal právo na náhradu trov konania navrhovateľom, ktorí mali vo veci plný úspech. Trovy konania v tomto prípade pozostávajú len z trov právneho zastúpenia. Právny zástupca navrhovateľov na pojednávaní predložil vyčíslenie trov konania, ktoré je v súlade s vyhláškou Ministerstva spravodlivosti SR č. 655/2004 Z. z. o odmenách a náhradách advokátov za poskytovanie právnych služieb v znení neskorších predpisov (ďalej len „vyhláška“). Trovy právneho zastúpenia pozostávajú z nasledovných položiek:

- odmena podľa § 10 ods. 8 vyhlášky za tri úkony právnej služby (príprava a prevzatie veci vrátane prvej porady s klientom; podanie návrhu; účasť na pojednávaní) pre troch klientov, t. j. 3 x 3 x 91,29 eur = 821,61 eur, táto sadzba sa znižuje o 50 %, keďže išlo o spoločné úkony pri zastupovaní viacerých osôb (§ 13 ods. 2 vyhlášky), t. j. odmena predstavuje 410,80 eur,

- režijný paušál k trom úkonom právnej služby (§ 16 ods. 3 vyhlášky), t. j. 3 x 7,81 eur = 23,43 eur,

- DPH 20 %, keďže právny zástupca navrhovateľov doložil potvrdenie o tom, že je platiteľom DPH (§ 18 ods. 3 vyhlášky), t. j. 20 % zo (410,80 + 23,43) = 86,85 eur.

Spolu predstavujú trovy právneho zastúpenia navrhovateľov 410,80 eur + 23,43 eur + 86,85 eur = 521,08 eur. V súlade s ustanovením § 149 ods. 1 O.s.p. je odporca povinný zaplatiť náhradu trov konania navrhovateľov na účet ich právneho zástupcu.

Poučenie:

Proti tomuto rozhodnutiu možno podať odvolanie písomne na Okresný súd Bánovce nad Bebravou do 15 dní odo dňa doručenia tohto rozhodnutia.

V odvolaní sa má popri všeobecných náležitostiach (označenie súdu ktorému je určené, kto ho robí, ktorej veci sa týka a čo sleduje, podpis, dátum) uviesť, proti ktorému rozhodnutiu smeruje, v akom rozsahu sa napáda, v čom sa toto rozhodnutie alebo postup súdu považuje za nesprávny a čoho sa odvolateľ domáha. Odvolanie je potrebné podať v troch rovnopisoch. Ak potrebný počet rovnopisov účastník nepredloží, súd vyhotoví kópie na jeho trovy (§ 42 ods. 3, § 205 ods. 1 O.s.p.).

Odvolanie možno odôvodniť len tým, že:

a) v konaní došlo k vadám uvedeným v § 221 ods. 1 O.s.p., teda:

- sa rozhodlo vo veci, ktorá nepatrí do právomoci súdov,

- ten, kto v konaní vystupoval ako účastník, nemal spôsobilosť byť účastníkom konania,

- účastník konania nemal procesnú spôsobilosť a nebol riadne zastúpený,

- v tej istej veci sa už prv právoplatne rozhodlo alebo v tej istej veci sa už prv začalo konanie,

- sa nepodal návrh na začatie konania, hoci podľa zákona bol potrebný,

- účastníkovi konania sa postupom súdu odňala možnosť konať pred súdom,

- rozhodoval vylúčený sudca alebo bol súd nesprávne obsadený, ibaže namiesto samosudcu rozhodoval senát,

- súd prvého stupňa nesprávne vec právne posúdil tým, že nepoužil správne ustanovenie právneho predpisu a nedostatočne zistil skutkový stav,

- sa rozhodlo bez návrhu, nejde o rozhodnutie vo veci samej a dôvody, pre ktoré bolo vydané, zanikli alebo ak také dôvody neexistovali,

- odvolacím súdom má byť schválený zmier;

b) konanie má inú vadu, ktorá mohla mať za následok nesprávne rozhodnutie vo veci,

c) súd prvého stupňa neúplne zistil skutkový stav veci, pretože nevykonal navrhnuté dôkazy, potrebné na zistenie rozhodujúcich skutočností;

d) súd prvého stupňa dospel na základe vykonaných dôkazov k nesprávnym skutkovým zisteniam;

e) doteraz zistený skutkový stav neobstojí, pretože sú tu ďalšie skutočnosti alebo iné dôkazy, ktoré doteraz neboli uplatnené (§ 205a O.s.p.);

f) rozhodnutie súdu prvého stupňa vychádza z nesprávneho právneho posúdenia veci.

Rozsah, v akom sa rozhodnutie napáda a dôvody odvolania môže odvolateľ rozšíriť len do uplynutia lehoty na odvolanie.